

Valsts kanceleja

**BĒRNU VIENOTĀ
AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS SKRĪNINGA
IEVIEŠANAS AKTUALITĀTES LATVIJĀ**

MK UZDEVUMS SKRĪNINGA IZSTRĀDEI

Ministru kabineta 2021. gada 29. jūnijs - MK prot. Nr.50, 36.§ 2.punkts

«Pārresoru koordinācijas centram sadarbībā ar:

Izglītības un zinātnes ministriju un Veselības ministriju uzsākt darbu, lai līdz 2023.gada 31.decembrim *izstrādātu* bērnu, vecumā no 1,5 līdz 6 gadiem, *vienotu agrīnās attīstības vajadzību novērtējuma metodisko instrumentu komplektu izmantošanai izglītības un veselības aprūpes jomās*, ietverot arī speciālo vajadzību novērtēšanas instrumentu izglītojamiem pirms obligātās pirmsskolas izglītības uzsākšanas, izpildi.»

Valsts kanceleja

KĀPĒC LATVIJĀ NEPIECIEŠAMS BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS INSTRUMENTS - *BAASIK*?

KĀ TO PAVEIKT?

PSIHISKĀS ATTĪSTĪBAS, UZVEDĪBAS UN NEIRĀLĀS ATTĪSTĪBAS TRAUCĒJUMU ĪPATSVARS PIEAUG*

- Augot sabiedrības labklājībai citu indivīda nespējas iemeslu svars samazinās, bet **psihisko, uzvedības un attīstības traucējumu īpatsvars pieaug.**
- Katram **1 no 5 bērniem ir attīstības grūtības**, kas būtiski ietekmē viņa ikdienas funkcionēšanu un normālu attīstību.
- Vismaz **1 no 10 ir jau formāli diagnosticējami** psihiski, uzvedības vai neirālās attīstības **traucējumi**
- **50% visu šo traucējumu sākās līdz 15 g.v.**, un 75% līdz 25 g.v.

(* LU, RSU, LiepU pētnieku grupas prezentācija 2022. M. Raščevska, Ņ.Bezborodovs, I. Bite, D. Nīmante)

BĒRNU AGRĪNĀS NOVĒRTĒŠANAS SISTĒMAI **JĀSPĒJ:**

- noteikt **bērnu vecumā no 1 līdz 6 gadiem attīstības vajadzības**
- radīt iespēju arī Latvijā turpmāk spēt **kvalificēti un profesionāli atbildēt uz vecāku un pedagogu jautājumiem:**

Vai bērna attīstībā viss kārtībā?

Kas notiek ar bērnu?

Ko tagad darīt?

AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS RISKU ATPAZĪŠANA KĀ UZDEVUMS

IDENTIFICĒT –

bērnus, kuri attīstās atbilstoši vecuma bērnu tipiskās attīstības rādītājiem

PĀRLIECINĀTIES –

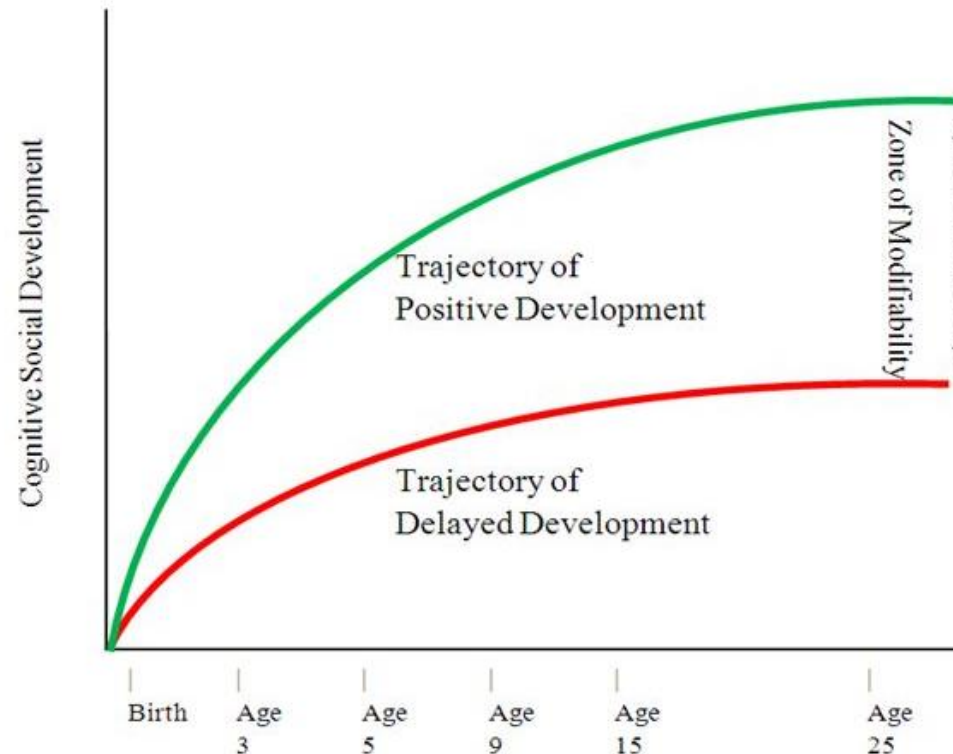
vai bērnam ir/nav kādi attīstības kavēšanās riski, grūtības vai vajadzības

NOTEIKT –

bērnus, kuriem būtu vajadzīgi atbalsta risinājumi, risku ietekmes mazināšanai noteiktās attīstības jomās

MONITORĒT –

bērna attīstības galvenos atskaites punktus atbilstīgi vecuma posmam, tā uzraugot bērna attīstības progresu

Supportive services in early childhood change the trajectory of development, with long-lasting outcomes.

The magnitude of this effect depends on:

- Quality of services
- Breadth of services
- Timing and Intensity
- Responsiveness to individual needs

Ramey & Ramey (1999). American Psychologist. Engle, P. (2005). Developmental Readiness.

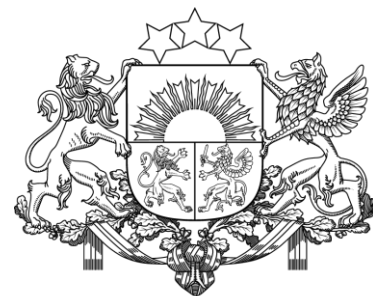
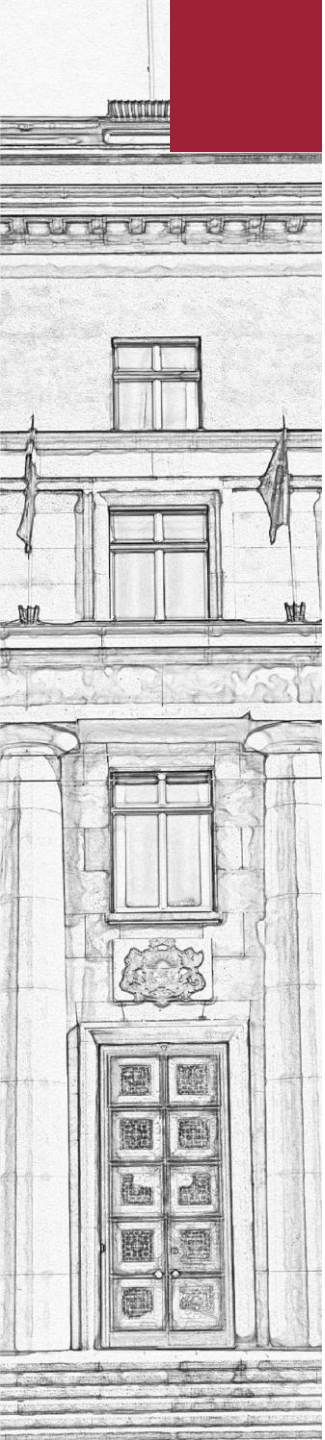
KĀ JĀDOMĀ PAR BĒRNU PSIHISKĀS ATTĪSTĪBAS, UZVEDĪBAS UN NEIRĀLĀS ATTĪSTĪBAS TRAUCĒJUMIEM?

Pasaulē lielākai daļai psihisko, uzvedības un attīstības traucējumu ir pieejamas efektīvas ārstēšanas un korekcijas metodes

Agrīna atklāšana un adekvāta palīdzība būtiski uzlabo tālāko psihosociālo prognozi:

- mazīna attālās negatīvas sekas
- un daļā gadījumu var būt arī preventīva (novērst traucējumu attīstību)

Latvijā lielākā daļa šo traucējumu NETIEK ATPAZĪTI un paliek neārstēti!

Valsts kanceleja

KAS IR *BAASIK* INSTRUMENTS?

PĒTNIĒKU UN EKSPERTU KOMANDA BAASIK IZSTRĀDEI

**Latvijas Universitātes
Pedagoģijas, Psiholoģijas un
mākslas fakultāte**

Dr. psych. Malgožata Raščevska
– projekta zinātniskā vadītāja,

Dr. psych. Ieva Bite,

Dr. paed. Ineta Helmane,

Dr. paed. Dita Nīmante.

Dr. psych. Solvita Umbraško,

Mg. paed. Egija Laganovska,

Mg. med. Andra Vabale

Rīgas Stradiņa Universitāte

Bērnu klīniskās universitātes slimnīca

Dr. med. prof. Ilze Grope (RSU),

Mg. sc. sal. ārsts-psihiatrs Ņikita Bezborodovs
(BKUS),

Dr. med. otolaringologs Sandra Kušķe (BKUS),

Dr. med. oftalmologs Sandra Valeiņa (BKUS).

Liepājas Universitāte

Dr. med. Baiba Trinīte,

PhD. Gundega Tomele

BAASIK ekspertīzes grupa: dr. psych. Baiba Martinsone (klīniskais psihologs), Dr.med. Dace Gardovska (ārsts), Dr. paed. Agrita Tauriņa (pirmskolas izglītības iestādes vadītāja), Dr. psych. Evija Strika, Mg. psych. Svetlana Zaslavska un Sandra Ozoliņa (klīniskie psihologi), Mg. psych. Gundega Demidova, Mg.med. Laine Aigare (audiologopēds)

BAASIK e-INSTRUMENTU KOMPLEKTS

Vecāku aptauja (1-6 gadi)

Pirmsskolas skolotāju aptauja (3-6 gadi)

Bērnu spēju un prasmju tests (3-6 gadi)

Ārstu aptauja – oriģināls saturs un rezultātu integrācija (1-6 gadi)

Bērnu agrinās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

VECĀKU APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠPĒTĒ VIENOTĀ BĒRNU AGRINĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgožata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanīte,
Dr. psih. Ieva Bīte,
Dr. psih. Solvita Umbrāko,
Dr. med. Baiba Trīnīte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Temele,
Dr. med. Ize Grope,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nīkita Bezborodovs,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganovska,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētājs – Mārtiņš Zurkovi.

BAASIK

1-6 gadi

Bērnu agrinās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

PIRMSSKOLAS SKOLOTĀJA APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠPĒTĒ VIENOTĀ BĒRNU AGRINĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgožata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanīte,
Dr. psih. Ieva Bīte,
Dr. psih. Solvita Umbrāko,
Dr. med. Baiba Trīnīte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Temele,
Dr. med. Ize Grope,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nīkita Bezborodovs,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganovska,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētājs – Mārtiņš Zurkovi.

BAASIK

3-6 gadi

Bērnu agrinās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

BĒRNU SPĒJU UN PRASMJU TESTS (BSPT)

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠPĒTĒ VIENOTĀ BĒRNU AGRINĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgožata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanīte,
Dr. med. Baiba Trīnīte,
Ph.D. Gundega Temele,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganovska,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētājs – Mārtiņš Zurkovi.

BAASIK

3-6 gadi

Bērnu agrinās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

ĀRSTA APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠPĒTĒ VIENOTĀ BĒRNU AGRINĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgožata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. med. Ize Grope,
Dr. med. Sandra Kuļiņa,
Dr. med. Sanda Valeņa,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nīkita Bezborodovs,
Dr. paed. Dita Nīmanīte,
Dr. psih. Ieva Bīte,
Dr. psih. Solvita Umbrāko,
Dr. med. Baiba Trīnīte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Temele,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganovska,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētājs – Mārtiņš Zurkovi.

BAASIK

1-6 gadi

BAASIK nosakāmās attīstības risku jomas - saskaņotas ar SSK-10/11 traucējumu kategoriju sistēmu

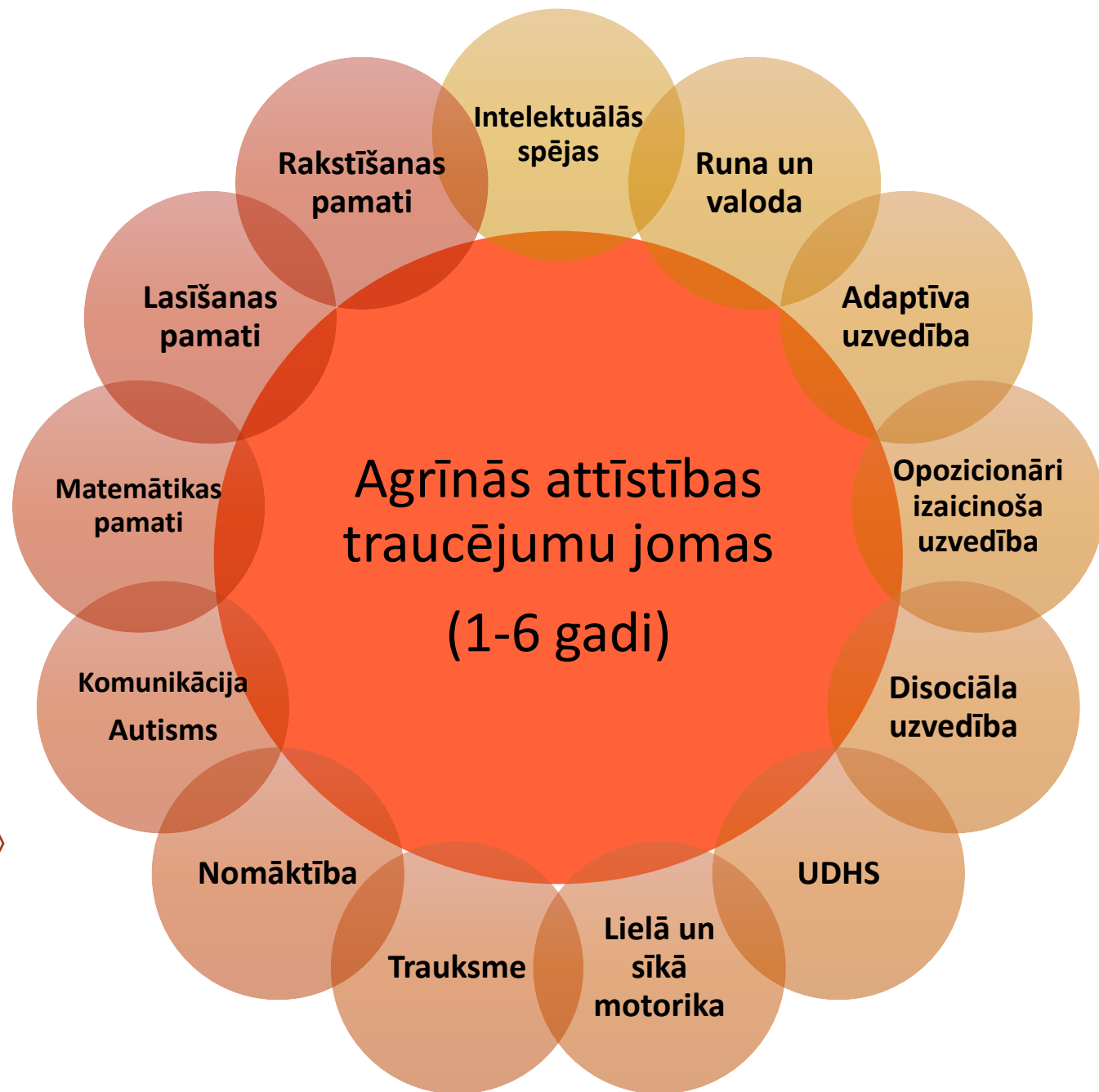
Redze

Dzirde

Svars

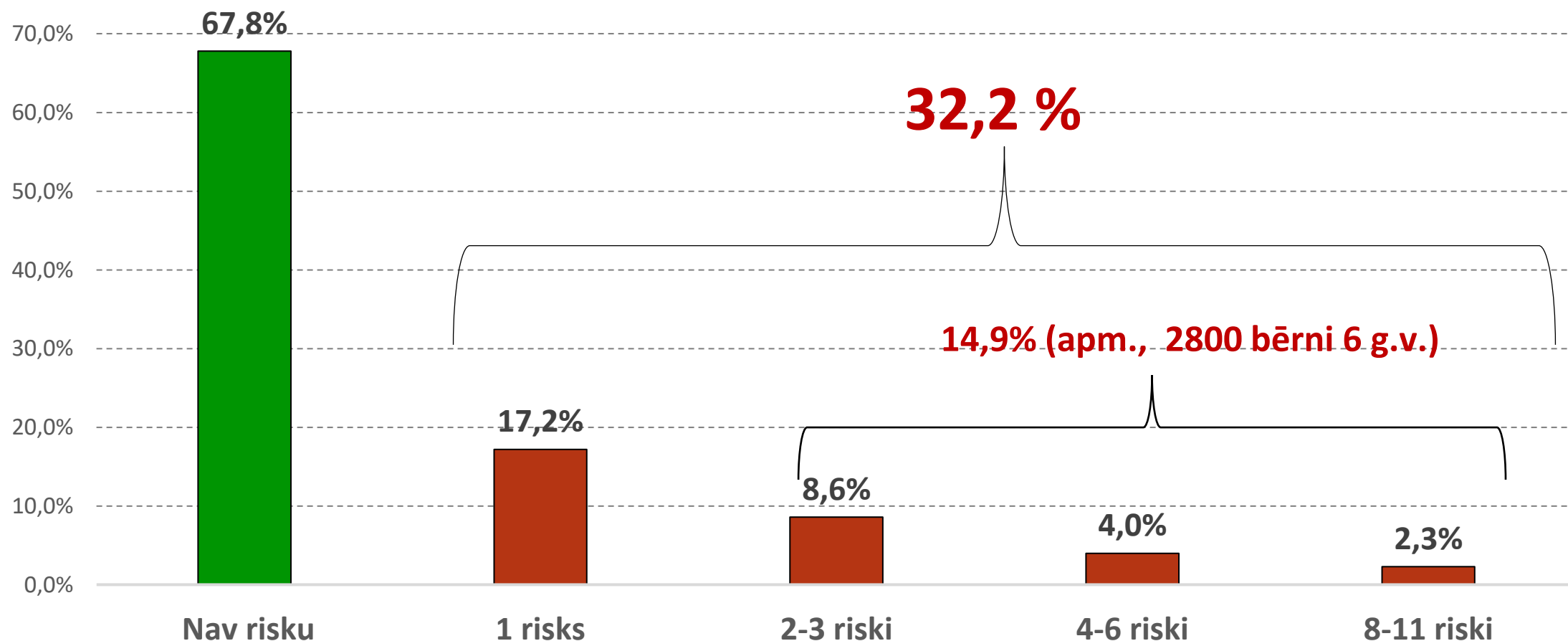
Augums

Galvas apk/m

BAASIK 1.pilota mērījumu rezultāti ļauj novērtēt iespējamo traucējumu izplatību

Bērnu skaits %-os ar noteikto attīstības risku jomu (kopskaitā 21) skaitu zem 5. vai virs 95. procentīles (6-gadīgo grupa/Vecāku aptaujas dati)

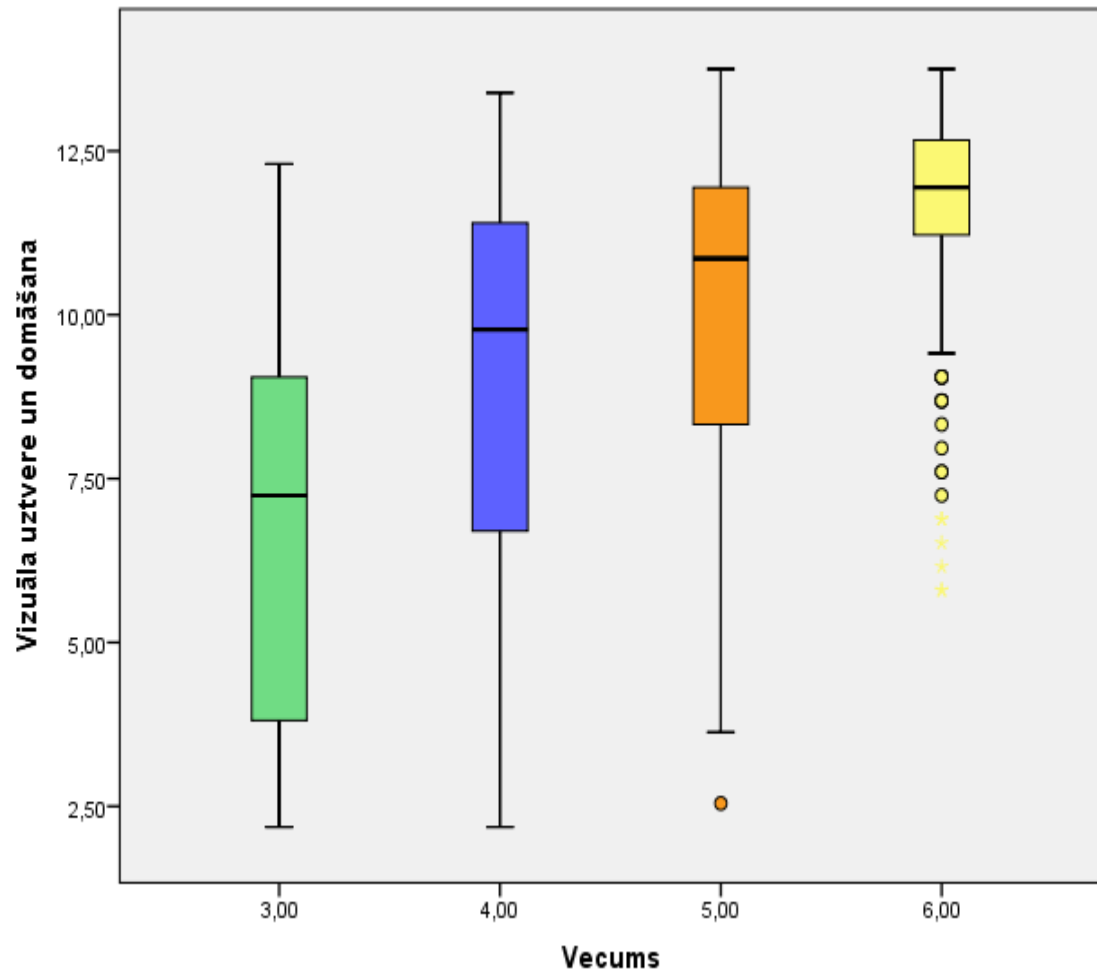

Trīs bērnu profili - BAASIK rādītāji pa attīstības jomām Vecāku un Pirmsskolas skolotāja aptaujas kontekstā

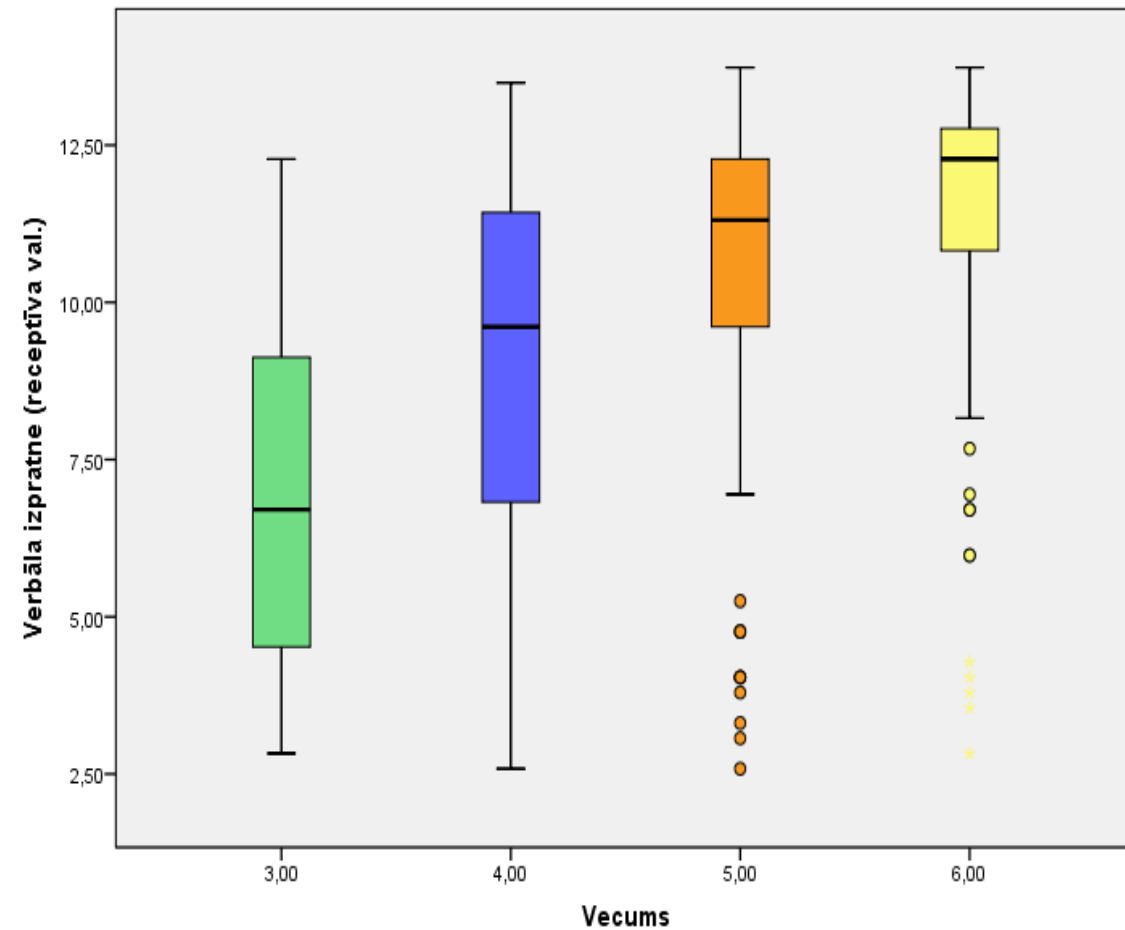
- augsts risks <5. proc.,
 paliels risks 6-10. procentile,
- vidējs risks 11-20. procentile,
 zems risks virs 21. procentiles
- (uzvedības pantos atbilstoši ir virs 95. proc., 90.-94 proc. un 80-89 proc.)

Indivīda numurs	Lielā motorika	Sīkā motorika	Vizuāla uztvere un spriešana	Verbālā izpratne	Receptīvā valoda	Ekspresīvā valoda	Skaņu izruna	Plūdums	Praktiskās prasmes	Pašregulācija	Specifiskas izpausmes	Opozicionāra uzvedība	Disociāla uzvedība	Neuzmanība	Hiperaktivāte un impulsivitāte	Emocionālā elastība	Trauksme	Nomāktība	Lasīšanas prasmes	Rakstprasmes	Matemātika
B1_Vecāki	Augsts risks	Vidējs risks	Augsts risks	Augsts risks	Augsts risks	Zems risks	Augsts risks	Vidējs risks	Augsts risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Paliels risks	Augsts risks	Paliels risks	Zems risks	Zems risks	Vidējs risks	Augsts risks	Zems risks	Paliels risks
B1_Skolotāja	Paliels risks	Vidējs risks	Vidējs risks	Paliels risks	Augsts risks	Vidējs risks	Vidējs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Paliels risks	Vidējs risks	Vidējs risks	Zems risks	Paliels risks	Zems risks	Augsts risks	Augsts risks	Vidējs risks	Vidējs risks	Paliels risks	Paliels risks
B2_Vecāki	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks
B2_Skolotāja	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks
B3_Vecāki	Zems risks	Paliels risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks
B3_Skolotāja	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Paliels risks	Vidējs risks	Paliels risks	Paliels risks	Vidējs risks	Zems risks	Paliels risks	Augsts risks	Vidējs risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks	Zems risks

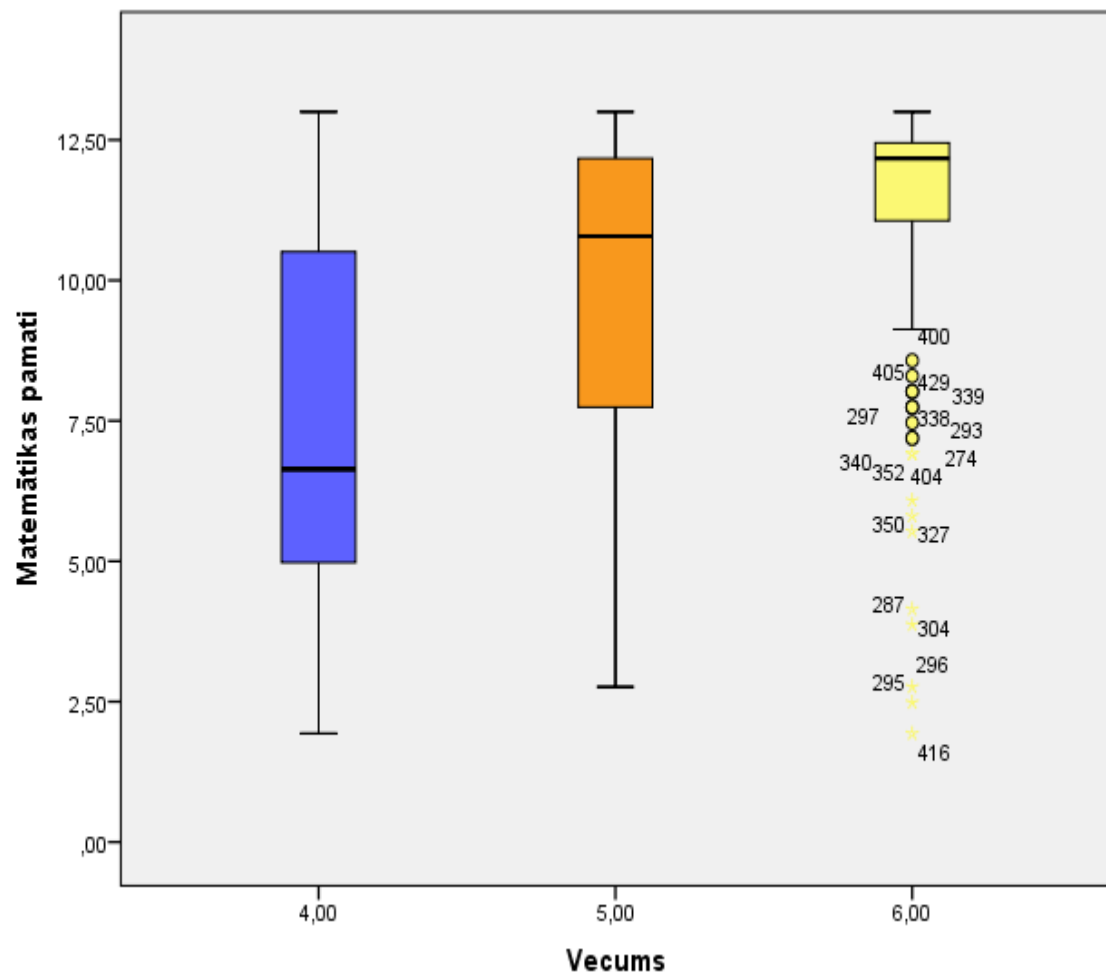
VIZUĀLĀ UZTVERE un DOMĀŠANA

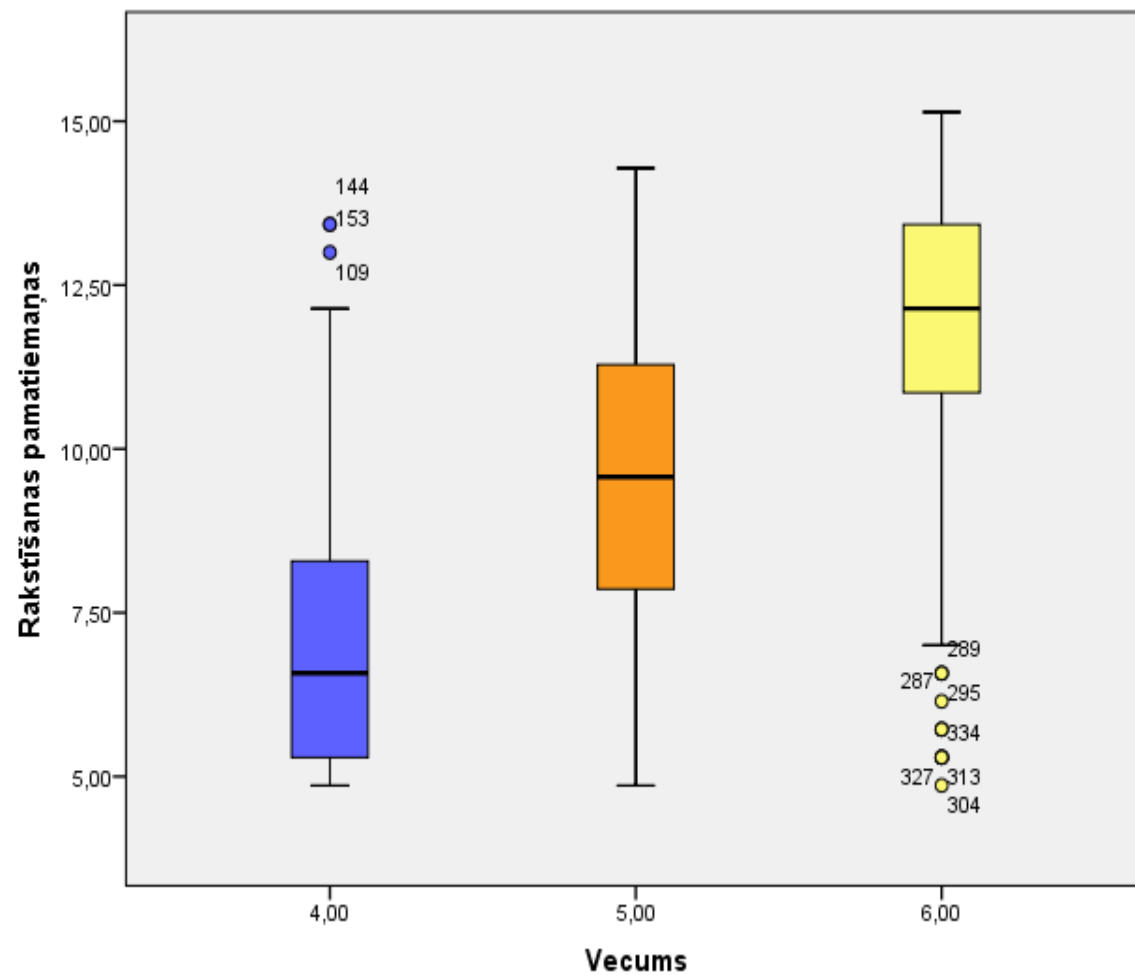
VERBĀLĀ IZPRATNE

MATEMĀTIKAS PAMATI

RAKSTĪŠANAS IEMAŅU PAMATI

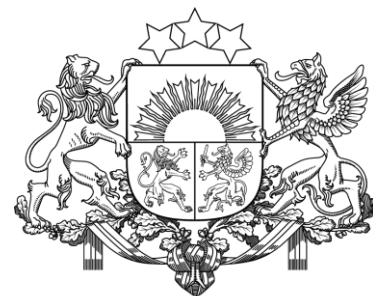
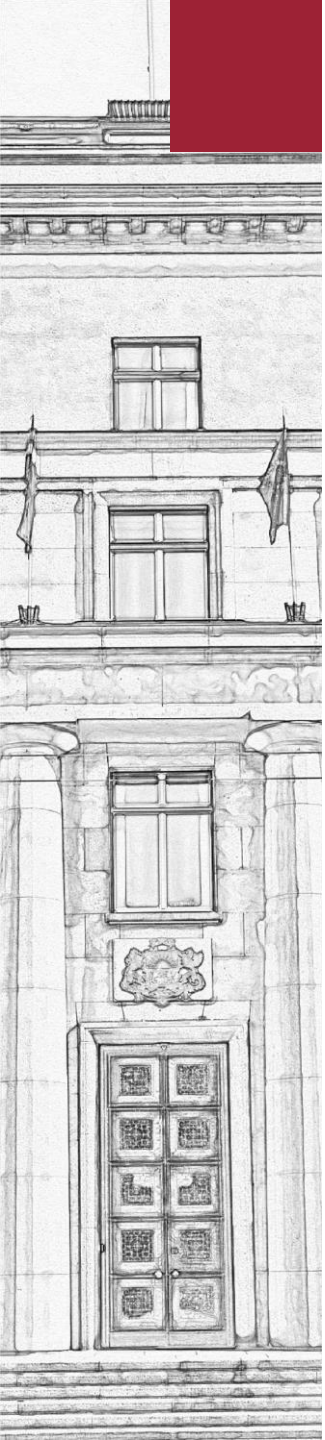

VISPĀRĪGAIS SECINĀJUMS

- agrīnā vecuma bērni kopumā uzrāda **tipiskus attīstības profilus** kognitīvo spēju un akadēmisko prasmju jomā vecumā no 4-6 gadiem
- tomēr šo **spēju izkliede** vai variācijas **pa vecumposmiem norāda uz aizvien pieaugošām individuālajām atšķirībām** bērnu arvien vairāk apgūstamo zināšanu un prasmju kontekstā
- tāpēc **atbalsta pasākumi ir izšķiroši svarīgi**, lai jau pirmsskolā neveidototos pārāk liela spēju diferenciācija viena vecuma bērnu grupā

Skrīninga mērķis: panākt, lai bērns, kam ir attīstības riski, iespējami ātri sāktu saņemt profesionālu atbalstu!

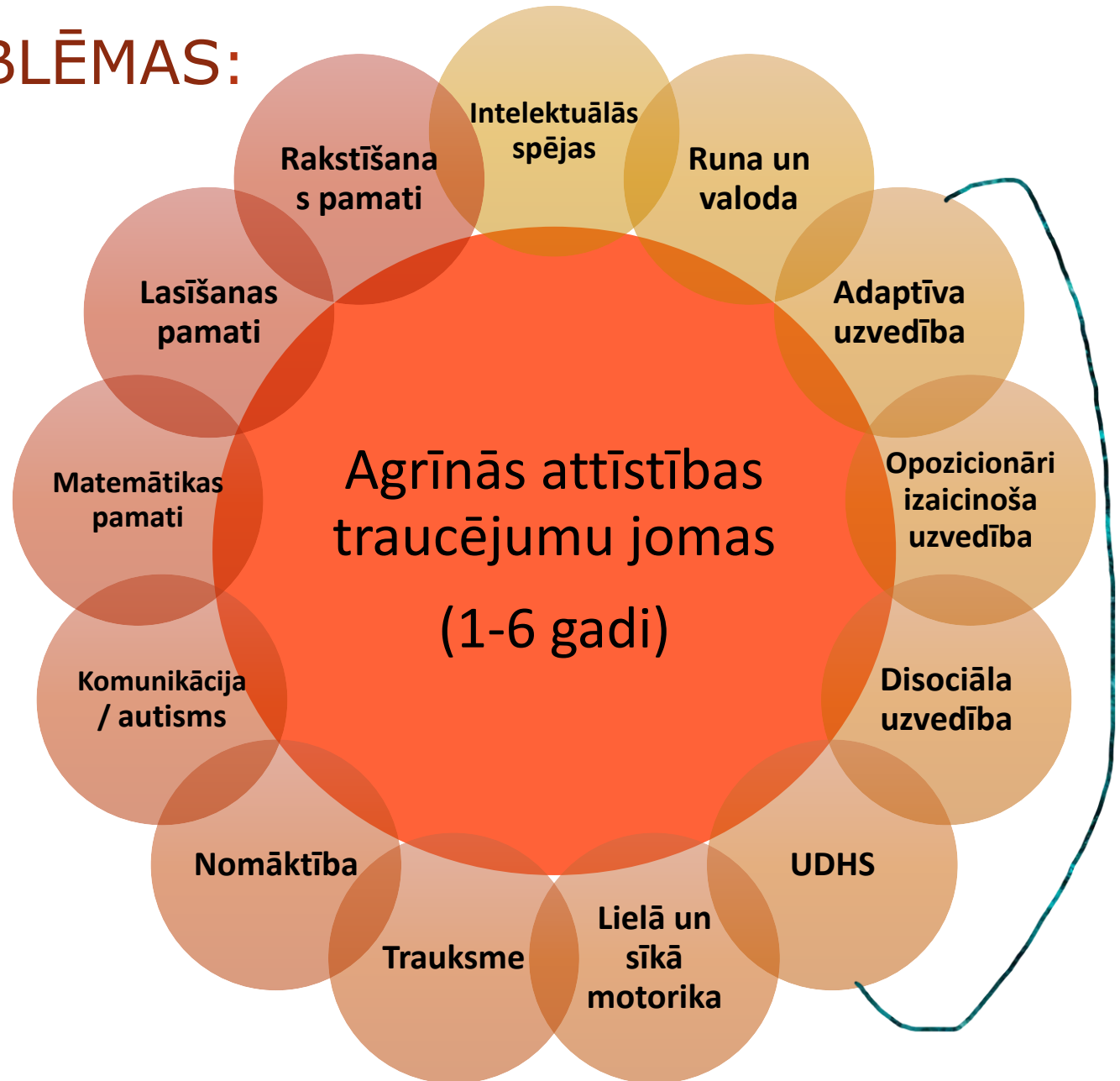

Valsts kanceleja

BAASIK UN UZVEDĪBAS GRŪTĪBU ATPAZĪŠANA AGRĀ BĒRNĪBĀ

BAASIK UN UZVEDĪBAS ROBLĒMAS:

- **vienas no visbiežāk sastopamajām** attīstības grūtībām ~ no 5% bērnu
(ICD-11, WHO 2019)
- bieži ir sākušās tieši agrīnā bērnībā, – **neilgi pirms 4 gadu** vecuma sasniegšanas
- uzvedības problēmu pazīmes agrīnā vecumā **50–70 % gadījumu** paredz **uzvedības problēmu diagnozi** vēlākā vecumā
(Campbel, 1987; Harvey et al., 2009)

BAASIK IDENTIFICĒ BĒRNU UZVEDĪBAS GRŪTĪBAS

Opozicionāri izaicinoši uzvedība (*disruptive*):

- nepaklausīga, provokatīva, traucējoša un noturīgi izaicinoša vai spītīga uzvedība
- bērniem ar OIU lielākā mērā **prognozē emocionālus traucējumus pieaugušā vecumā**

(Rowe et al., 2011)

Disociāla uzvedība (*dissocial*):

- noturīgas uzvedības problēmas, kuras dažādās vidēs atkārtoti izpaužas kā citu cilvēku pamattiesību vai nozīmīgu sabiedrības normu, noteikumu vai likumu parkāpumi
- bērniem ar disociāliem uzvedības traucējumiem **ir nopietns risks antisociālas uzvedības izpausmju tālākai eskalācijai**

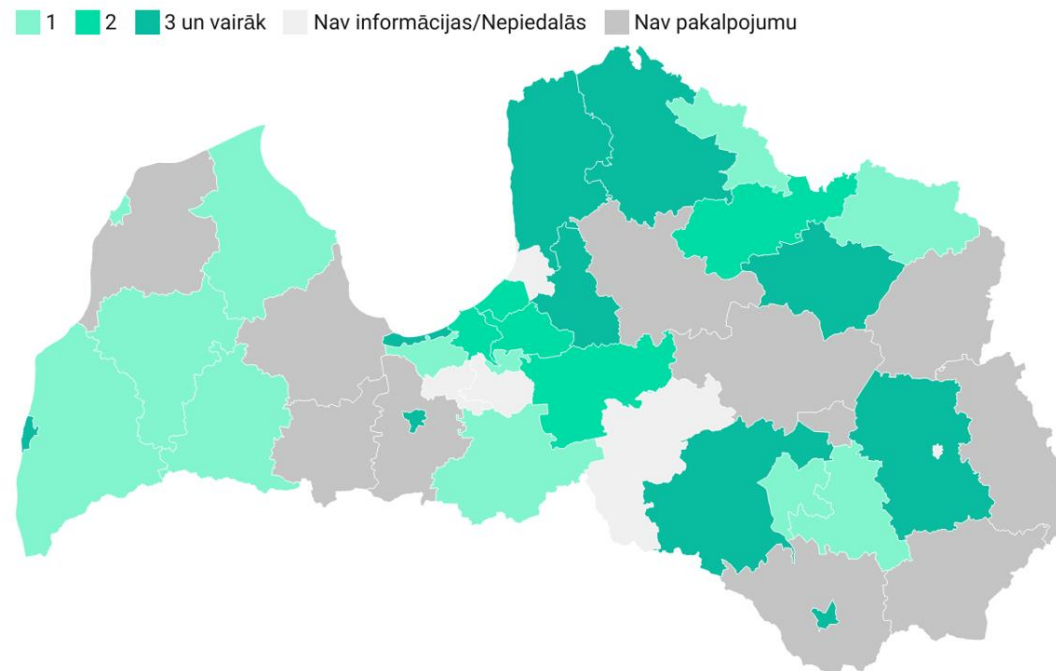
(Rowe et al., 2011)

- **UDHS**

VISBIEŽĀK IZTRŪKSTOŠAIS PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS BĒRNIEM

Agrīns atbalsts bērniem ar autiskā spektra traucējumiem:

- ar **autiskā spektra** traucējumiem
- kuri iesaistīti **vienaudžu pāridarījumos**
- ar **agrīnām uzvedības grūtībām**
- ar uzmanības deficītu, **hiperaktivitāti**
- ar sociālemocionālām grūtībām, trauksmi, distresu

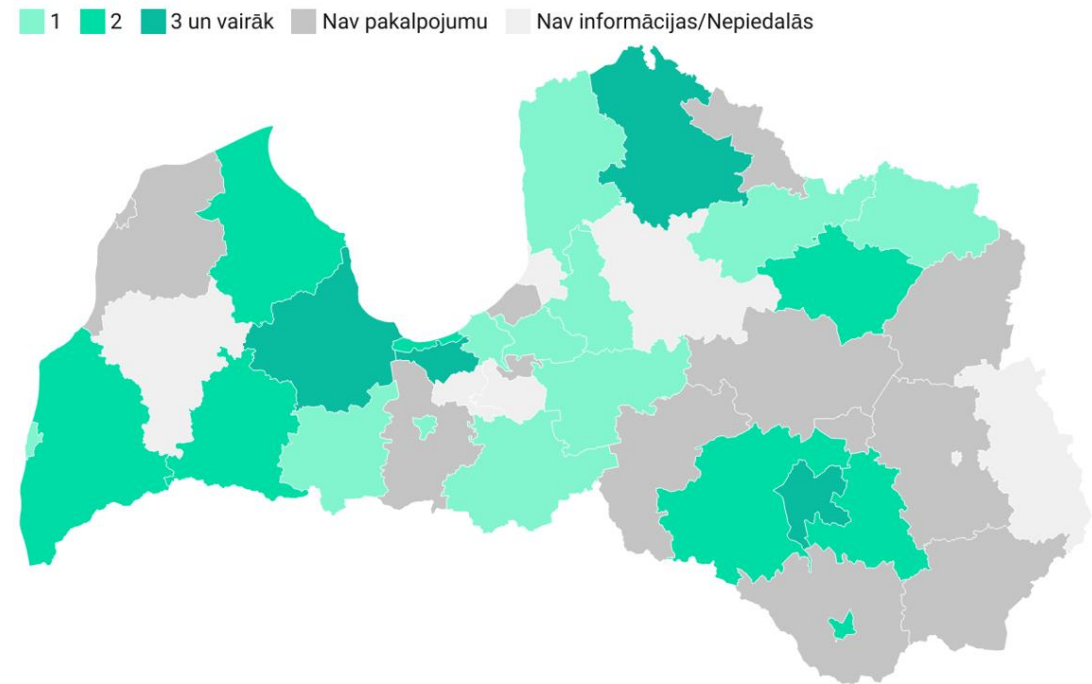

Latvijas pašvaldību aptauja 2021/2022
Created with Datawrapper

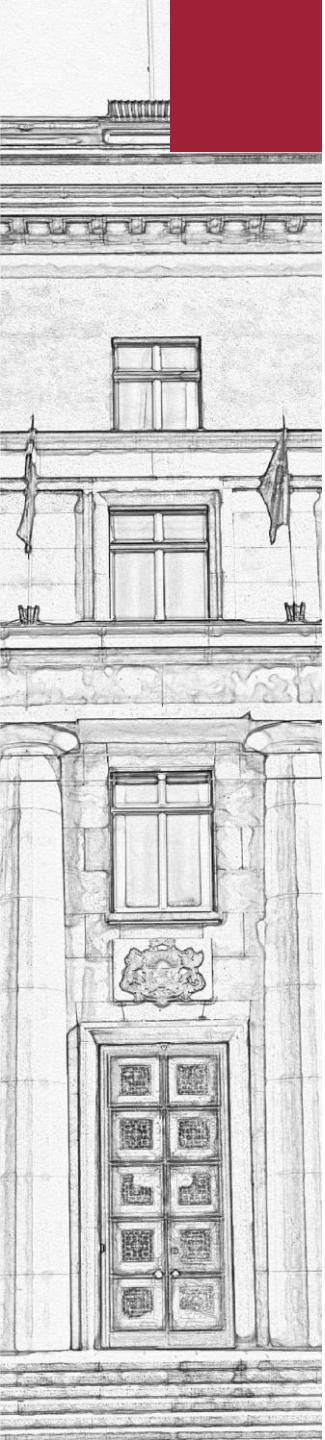
VISBIEŽĀK IZTRŪKSTOŠAIS PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS ĢIMENĒM

- Topošiem vecākiem ar vielu atkarībām
- Mātēm ar pēcdzemdību depresiju
- Vecākiem ar nespēju izveidot emocionāli saiti ar bērnu pēc bērna piedzimšanas
- Jaunajiem vecākiem ar intelektuālās, garīgās attīstības traucējumiem
- Ļoti jauniem vecākiem no nabadzīgām ģimenēm

Atbalsts topošiem vecākiem ar vielu atkarībām:

Latvijas pašvaldību aptauja 2021/2022
Created with Datawrapper

Valsts kanceleja

BAASIK – IZSTRĀDES REZULTĀTI

BAASIK IZSTRĀDĒ PAVEIKTAIS

- pabeigta e-BAASIK **standartizācija** Latvijas stratificētā izlasē, **validācija** un attīstības **normu ieguve** 1- 6 gadu veciem bērniem
- tiek pabeigta **BAASIK rokasgrāmata** un rekomendāciju struktūras izstrāde p/sk skolotājiem, vecākiem, ārstiem, atbalsta personālam
- **e-BAASIK vadīšanu jau ir apguvuši vismaz 372 speciālisti**: 96 p/sk skolotāji, 105 logopēdi un audiologopēdi, 106 psihologi un 65 ģimenes ārsti. Ir izveidota **BAASIK speciālistu datu bāze**, kas reģistrēti e-BAASIK vidē
- p/sk izstrādāta un LU apstiprināta **tālākizglītības programma** BAASIK lietošanas prasmju apguvei
- p/sk izveidots **plašs PII sadarbības partneru loks** visā Latvijas teritorijā – **165 PII**, kas ir informētas par BAASIK

TURPMĀKIE IZAICINĀJUMI BAASIK ATTĪSTĪBĀ

0-11 m.

1-6 g.

7-11 g.

12+ g.

Jaundzimušo attīstības skrīnings

- Priekšlaikus dzimušie
- Ar vecāku veselību saistītie riski

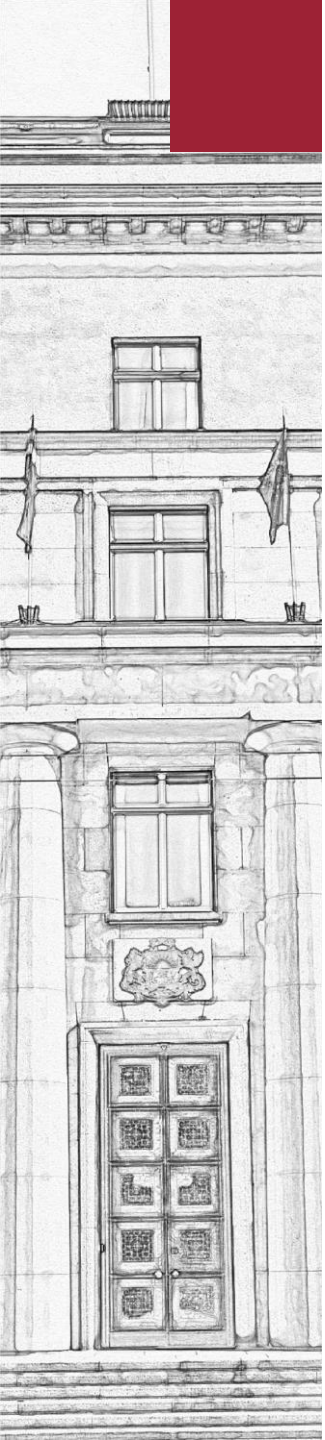
Sākumskolas vecuma bērnu attīstības skrīnings

- Mācīšanās grūtības
- Uzvedības un sociālemocionālās grūtības

Pusaudžu risku skrīnings

- Atkarības
- Uzvedības un sociālemocionālās grūtības

Padziļināti novērtējumi bērniem ar identificētiem attīstības riskiem

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA:

BAASIK DIGITALIZĀCIJA

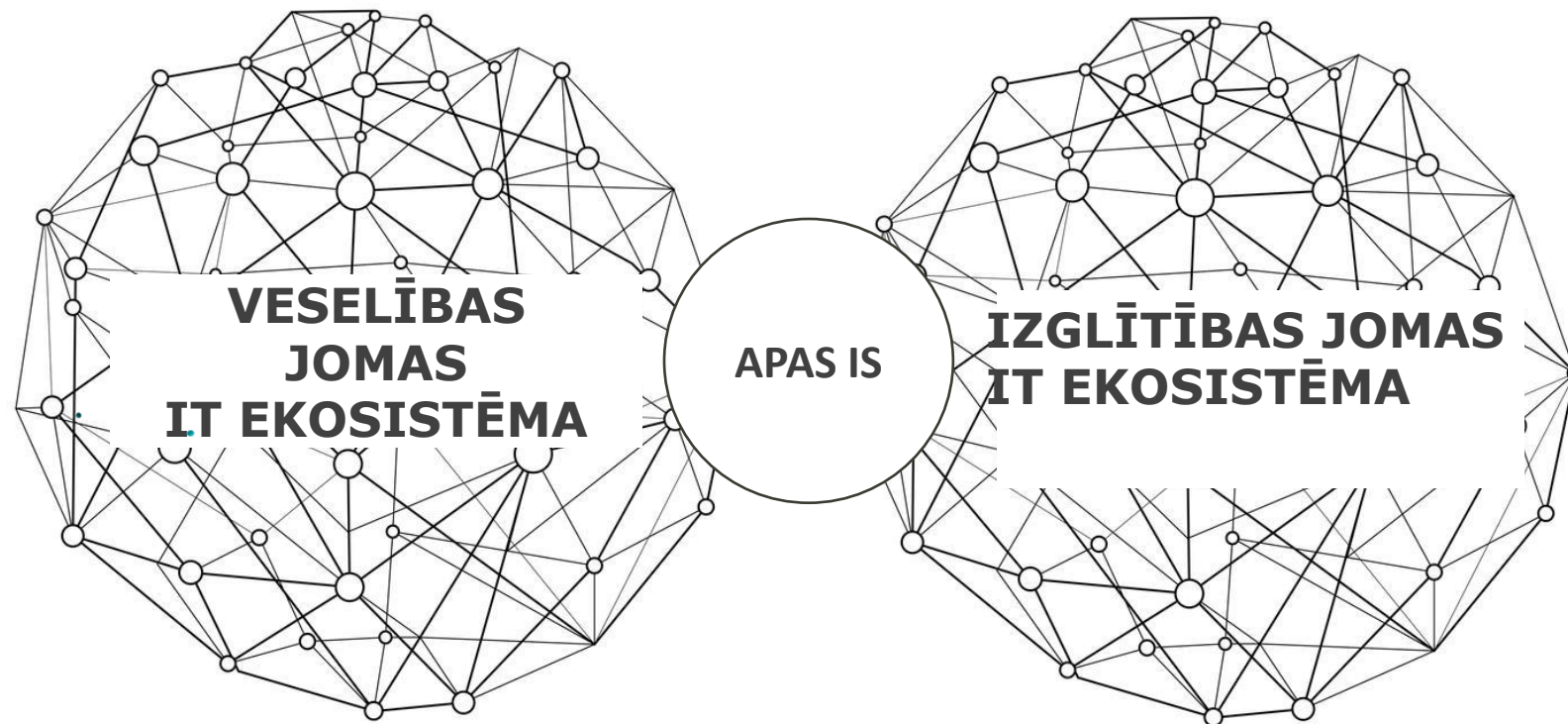
**APAS VIENOTAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS
IZSTRĀDE UN IEVIEŠANA**

MK UZDEVUMS VIENOTAS IS IEVIEŠANAI

Ministru kabineta 2023. gada 12. septembra sēde (Nr. 531, prot. Nr.44, 49.§ 6.punkts): MK noteikumi "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.6. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku, tostarp vistrūcīgāko un bērnu, sociālo integrāciju" 4.3.6.8. pasākuma "IKT sistēmu modernizācija labākas bērnu tiesību aizsardzības sistēmas nodrošināšanai" īstenošanas noteikumi

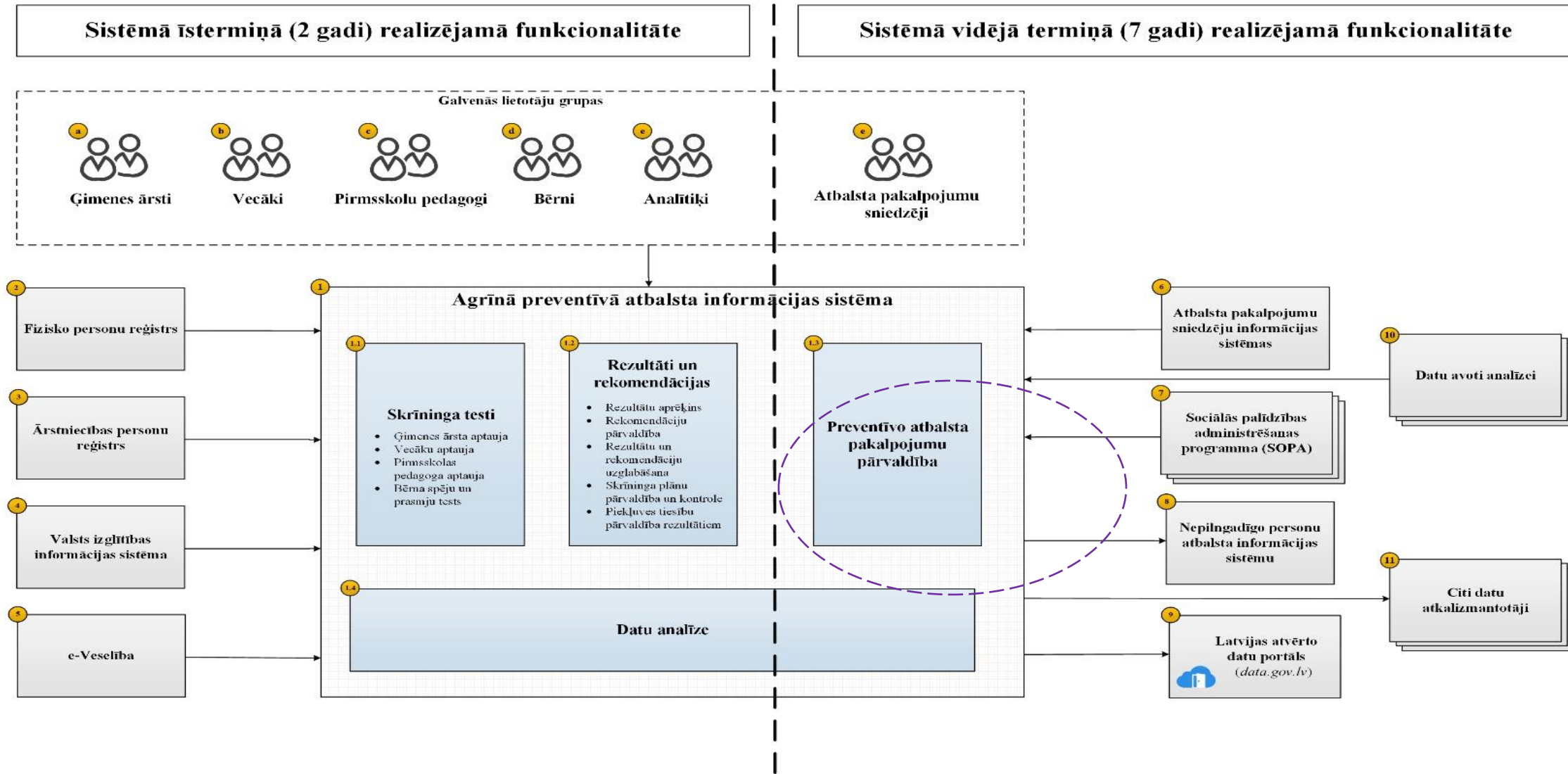
«**Valsts kancelejai** sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Veselības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju un Labklājības ministriju ***izstrādāt vienotas risku analīzes un vadības informācijas sistēmas bērnu attīstības vajadzību atbalstam*** darbību regulējošo noteikumu projektu, nosakot Valsts kanceleju par sistēmas pārzini un Valsts reģionālās attīstības aģentūru par sistēmas turētāju, un noteiktā kārtībā līdz 2025. gada 31. decembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā.»

VIENOTAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS IZVEIDE ATTĪSTĪBAS RISKU AGRĪNAI IDENTIFICĒŠANAI UN RĪCĪBAI

APAS IS – digitāls resurss, kas monitorē, atbalsta un līdzpavada ikviena bērna izaugsmi!

KONCEPTUĀLA AUGSTA LĪMEŅA SISTĒMAS ARHITEKTŪRA

INFORMĀCIJAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS REZULTĀTI

I. kārtā

- bērnu ikgadējo profilaktisko apskašu rezultāti ir digitalizēti
- bērnu attīstības risku info varēs uzkrāt un analizēt dinamikā
- informācijas aprīte starp veselības sektoru un izglītības sektoru notiek digitāli
- **izglītības iestādes uzreiz saņem informāciju** par bērnam nepieciešamo atbalstu izglītībā, kolīdz bērns ir uzņemts izglītības iestādē

II.kārtā

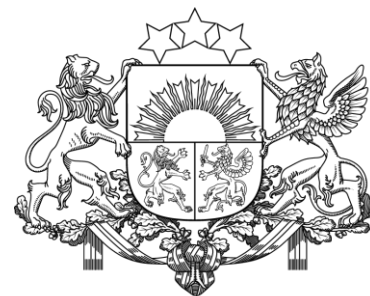
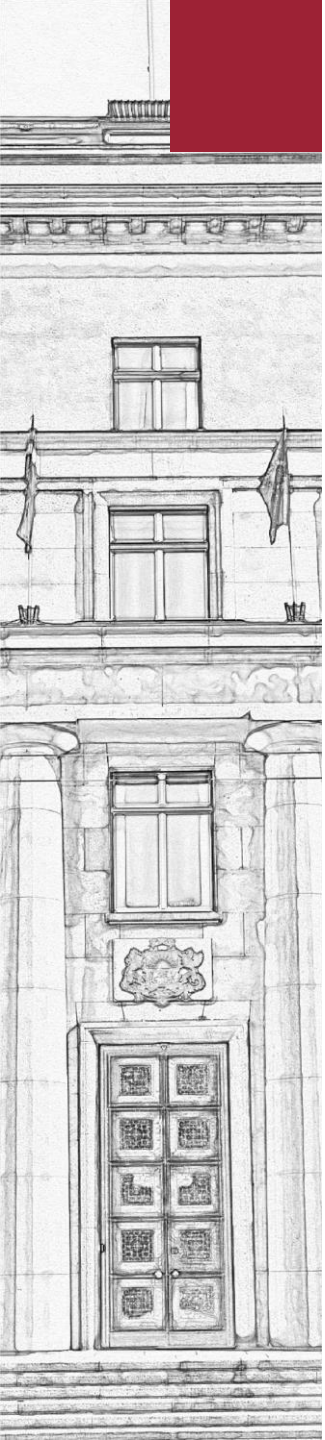
- vienuviet pieejama informācija par bērnam nodrošināto atbalstu veselībā, izglītībā un saņemtajiem sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem.

DARBI BAASIK PILNA MĒROGA IEVIEŠANAI 2024. – 2026.

Lietošana

- **pedagoģiskā algoritma un bērna *ceļa izstrāde*** skrīninga ieviešanai izglītības jomā
- klīniskā algoritma un bērna *ceļa izstrāde* skrīninga ieviešanai veselības jomā
- **tālāko *ceļu izstrāde* bērniem ar identificētiem riskiem** – padziļinātās izpētes pakalpojuma un atbilstoša individualizēta atbalsta nodrošināšanai
- atbilstošu **grozījumu veikšana normatīvajos aktos** /MK uzdevums/
- pedagogu un ārstu **tālākizglītība** BAASIK lietošanā - attālināti
- BAASIK Bērnu **testa vadīšanas apmācība** – 1 diena/klātiene

Apmācība

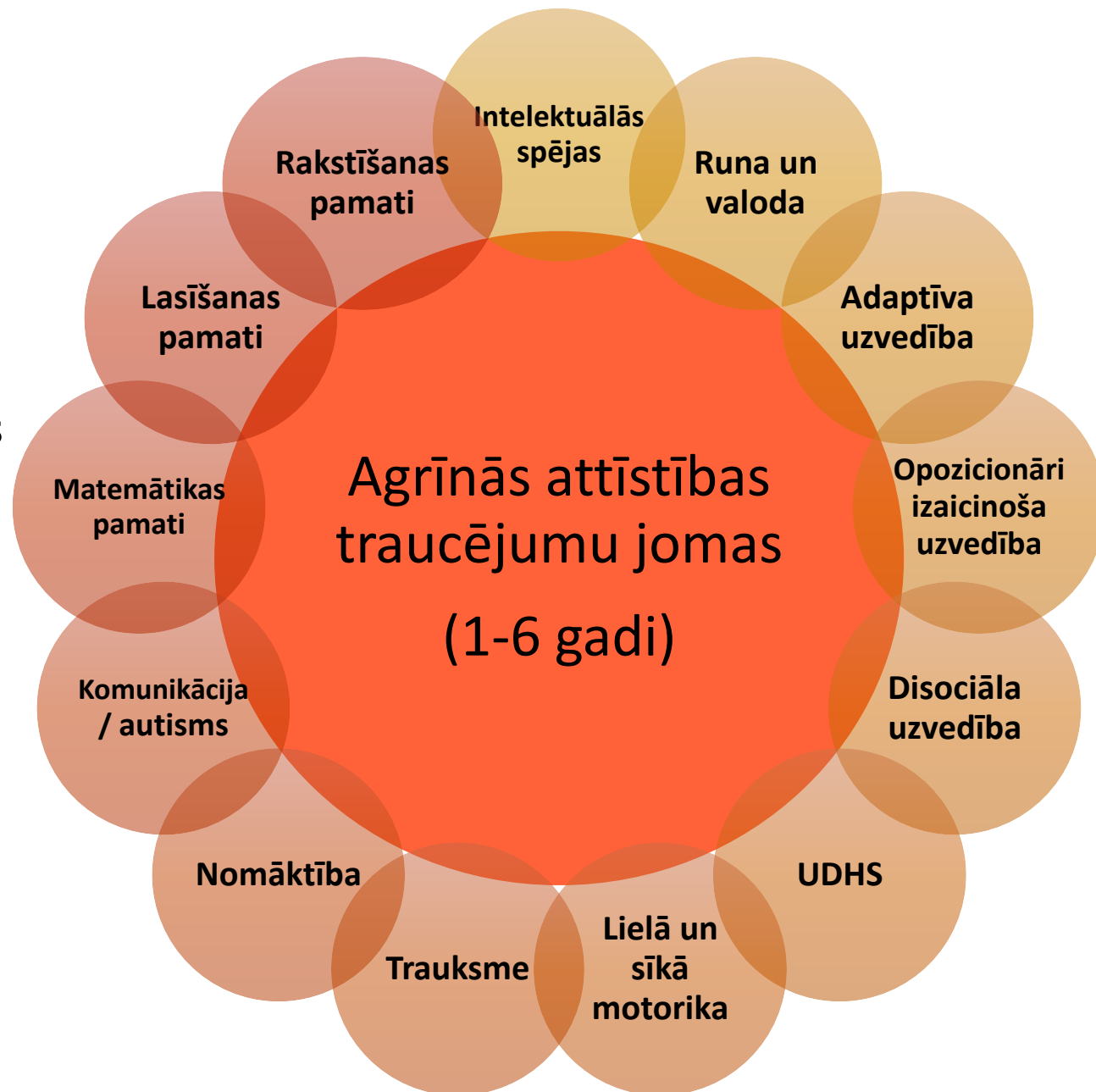

Valsts kanceleja

**AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ ATBALSTA
JAUNU PAKALPOJUMU IEVIEŠANA
UN
JAUNU METODISKO INSTRUMENTU IZSTRĀDE**

AGRĪNU INTERVENČU ATLASES PRINCIPI APAS PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBAI:

- risina grūtības bērnu agrīnās attīstības **skrīninga** tvertajās **jomās** (21)
- prioritāte bērnu attīstības jomām, kurās Latvijā ir **lielākie deficīti** agrīno intervenču / atbalsta pakalpojumos
- ir pierādīts, ka intervence **ir valīda**, tā strādā un ir efektīva
- paredz atbilstošu **metodisko instrumentu** adaptāciju & ieviešanu Latvijā
- ir paredzētas **attīstības plānošanas** dokumentos

EFEKTĪVU AGRĪNO INTERVENČU NOSACĪJUMI

- **atbalsts ir profesionāls, ja tas ievēro visu attīstības jomu risku kombināciju**
- viens no galvenajiem pamatprincipiem – **veicināt multimodālu intervenču ieviešanu visās bērna vidēs**: ģimenē, izglītības iestādē, rehabilitācijas centros
- mērķtiecīga, **koordinēta bērna virzība veselības aprūpes un izglītības sistēmā**, kā arī efektīva sadarbība starp dažādiem speciālistiem, vecākiem un pedagogiem
- īpaša **uzmanība ģimenes funkcionēšanai**
- **zinātniski pamatota un standartizēta pieeja**
- **intervenci veic tikai īpaši apmācīti speciālisti** ar tiesībām praktizēt konkrēto metodi darbā ar bērniem
- palīdzību ģimenes saņem **dzīvesvietā** (mājās, māju tuvumā, izglītības iestādē)

Intervence notiek IKDIENĀ, VISĀS bērna vidēs.

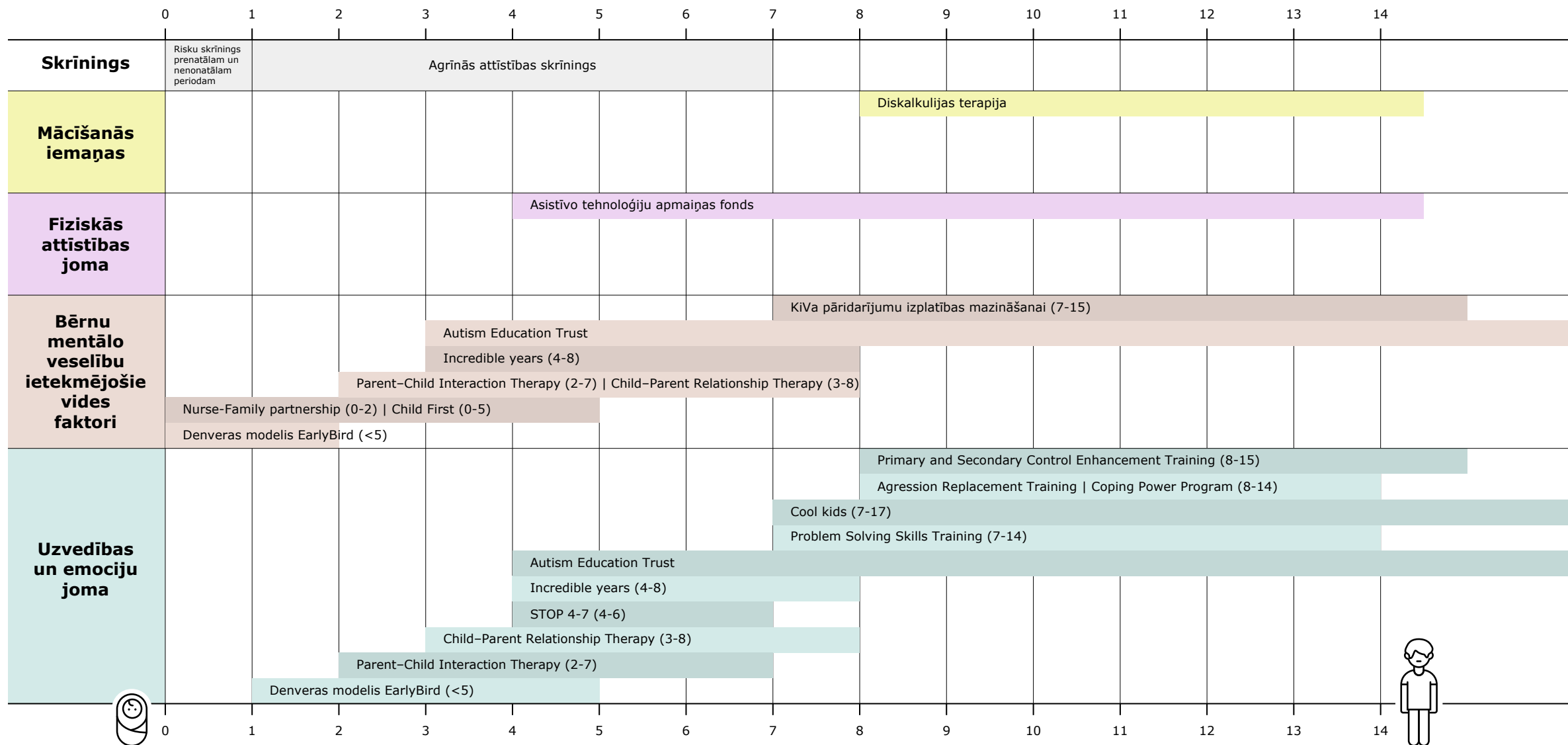
(Iemmi, Knapp, & Ragan, 2017)

APAS PAKALPOJUMU IEVIEŠANAS UZDEVUMI 2024. – 2029.

- izstrādāt & iegādāties adaptēšanai & lietošanai Latvijā pierādījumos balstītas **intervenču programmas** pretī katrai BAASIK skrīninga jomai
- izstrādāt un ieviest visā Latvijā preventīvā atbalsta **jaunus pakalpojumus**
- **apmācīt speciālistus** jauno pakalpojumu īstenošanā un jauno instrumentu pielietošanā
- apmācīto **pašvaldību speciālistu rīcībā nodot jaunus metodiskos instrumentus**
- **pilnveidot agrīnā preventīvā atbalsta likumdošanu**

APAS SISTĒMAS ATTĪSTĀMO AGRĪNO INTERVENČU KARTĒJUMS

APAS PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBAS FINANSĒJUMS

4.3.6.7. pasākums "Starpnozaru sadarbības un atbalsta sistēmas izveide bērnu veselīgais attīstībai un sekmīgai pašrealizācijai"

Mērķis: visaptveroša, integrēta, uz indivīda vajadzībām orientēta diagnostikas, profilakses aktivitāšu, konsultatīvā, agrīnās intervences un atbalsta pakalpojumu kopuma īstenošana bērnu attīstības vajadzību identificēšanai un savlaicīgam atbalstam

Finansējums: **41 795 178 euro**, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 35 525 901 euro (85%) un valsts budžeta finansējums 6 269 277 euro (15%)

Ierobežota projektu iesniegumu atlase

Plānotais finansējuma saņēmējs: Valsts kanceleja

Ieviešana (indikatīvi): 2023. gada IV ceturksnis – 2029. gada 31. decembris

VIENOTĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS FINANSĒJUMS

4.3.6.8. pasākums "IKT sistēmu modernizācija labākas bērnu tiesību aizsardzības sistēmas nodrošināšanai"

Mērķis: izstrādāt vienotu risku analīzes un vadības informācijas sistēmu agrīnai bērnu attīstības vajadzību identificēšanai, koordinētai nepieciešamo veselības aprūpes un agrīnās intervences pakalpojumu, kā arī atbalsta pasākumu izglītības vidē plānošanai un nodrošināšanas uzraudzībai.

Finansējums: **4 350 000 euro**, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 3 697 500 *euro* (85%) un valsts budžeta finansējums 652 500 *euro* (15%)

Ierobežota projektu iesniegumu atlase

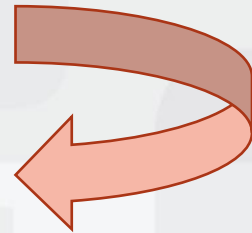
Plānotais finansējuma saņēmējs: Valsts kanceleja

Ieviešana (indikatīvi): 2023. gada IV ceturksnis – 2029. gada 31. decembris

BAASIK UN APAS PAKALPOJUMU IEVIEŠANAS FORMULA

BAASIK VIRSMĒRĶIS - agrīni identificēt bērnu attīstības riskus, lai pēc iespējas ātrāk sniegtu nepieciešamo atbalstu!

AGRĪNA ATPAZĪŠANA

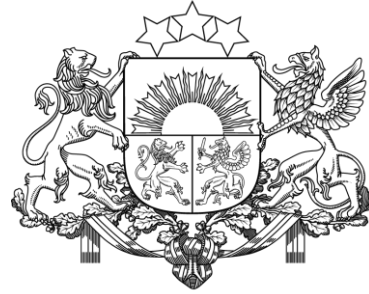
AGRĪNA INTERVENĒCE

POZITĪVA ATTĪSTĪBA

INICIATĪVA
LAIMĪGI
BĒRNI

BĒRNI-
LATVIJAS
NĀKOTNEI?
AGRĪNĀ ATBALSTA
SISTĒMAS IZVEIDE
2.12.2022.

Valsts kanceleja

Ar atbildību par Latvijas nākotni!

Paldies!